

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ**

២០២០

របាយការណ៍សិក្ខាសាលា

ក្រុមប្រឹក្សាបច្ចេកទេសលើកទី៧ នៃអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍

ថ្ងៃទី២៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២០

**រៀបចំដោយ៖ នាយកដ្ឋានទាក់ទង និងបល្ល័ង្កប្រកាសនា
នៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន អាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍**

ឧបត្ថម្ភដោយ៖ ថវិកាជាតិ

១. សេចក្តីផ្តើម៖

នៅព្រឹកថ្ងៃទី២៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២០ អាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ បានរៀបចំកិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាបច្ចេកទេសលើកទី៧សម្រាប់ឆ្នាំ២០២០ តាមប្រព័ន្ធ Bluejeans ក្រោមការដឹកនាំរបស់ឯកឧត្តម ឈឹម ឃិនជាវ៉េត អគ្គលេខាធិការអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ ដោយមានការចូលរួមពីសមាជិក សមាជិកាថ្នាក់បច្ចេកទេសអន្តរក្រសួង ខេត្ត អង្គការមួយចំនួនដែលពាក់ព័ន្ធ។

២. គោលបំណងនៃកិច្ចប្រជុំ៖

ដើម្បីធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព បច្ចេកទេស អន្តរវិស័យក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងការរីករាលដាលមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍ ព្រមទាំងពិភាក្សាសម្របសម្រួលការងារបច្ចេកទេសតាមរបៀបវារៈដូចខាងក្រោម៖

- មតិស្វាគមន៍ និងគោលបំណងនៃសិក្ខាសាលា
- ស្ថានភាពទូទៅនៃក្រុមប្រជាជនប្រឈមក្រុមបុរសរួមភេទជាមួយបុរស និងក្រុមអ្នកបំប្លែងភេទនៅប្រទេសកម្ពុជា ។
- សំនួរ ចម្លើយ និងពិភាក្សា

៣. ដំណើរការ និងលទ្ធផលនៃកិច្ចប្រជុំ

ជាកិច្ចចាប់ផ្តើម ឯកឧត្តម ឈឹម ឃិនជាវ៉េត អគ្គលេខាធិការអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ មានមតិស្វាគមន៍ និងថ្លែងអំណរគុណដល់សមាជិក សមាជិកា ក្រុមប្រឹក្សាបច្ចេកទេសអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ទាំងអស់ ដែលបានអញ្ជើញចូលរួមតាមប្រព័ន្ធ Bluejeans នាពេលនេះ បន្ទាប់មកកិច្ចប្រជុំបានប្រព្រឹត្តទៅតាមរបៀបវារៈដែលបានកំណត់។

ប្រធានបទ៖ ស្ថានភាពទូទៅនៃក្រុមប្រជាជនប្រឈមក្រុមបុរសរួមភេទជាមួយបុរស និងក្រុមអ្នកបំប្លែងភេទនៅប្រទេសកម្ពុជា ។

តាមការប៉ាន់ប្រមាណអំពីលក្ខណៈប្រឈមមុខ និងចំនួនអត្រាផ្ទុកក្នុងចំណោមបុរសរួមភេទជាមួយបុរស ដែលបានរកឃើញនៅឆ្នាំ២០១៩ បានឱ្យដឹងថាបុរសរួមភេទជាមួយបុរសមានចំនួន ៨៧៨១៧នាក់ ក្នុងនោះមានអត្រាផ្ទុកមេរោគអេដស៍៤.០% និងអត្រាជំងឺកាមរោគមាន១៤.៥% រីឯក្រុមស្រីស្រស់មានចំនួន៦៣០០នាក់ ក្នុងនោះមានអត្រាផ្ទុកមេរោគអេដស៍៩.៦% និងអត្រាជំងឺកាមរោគមាន២៥.៥%។ ទន្ទឹមនឹងនោះ មានកត្តាមួយចំនួនដែលជម្រុញឱ្យក្រុមបុរសរួមភេទជាមួយបុរសមានការកើនឡើងជាពិសេសទៅលើយុវវ័យដែលបានសិក្សាថ្នាក់មហាវិទ្យាល័យ ឬក៏ជាអ្នកធ្វើការងារនៅតាមហាង ដូចជា(នៅសណ្ឋាគារ សម្ភារៈការ ហាងអ៊ុតសក់។ល។) ម្យ៉ាងទៀតទាក់ទងនឹងឥរិយាបថមួយចំនួនគាត់ដើរតួជាស្រ្តី ហើយមួយចំនួនទៀតទំនាក់ទំនងតាម Smart phone ឬ App តាមការដោះដូរជាទឹកប្រាក់ ឬរបស់របរផ្សេងៗ។ ប៉ុន្តែការទិញលក់ផ្លូវភេទបុរសរួមភេទជាមួយបុរសមានប្រហែល១៤% រីឯក្រុមស្រីស្រស់មានប្រហែល ៤០% ។

ក្នុងចំណោមបុរសរួមភេទជាមួយបុរសមានការលក់ ឬទិញផ្លូវភេទ ដែលប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន ច្រើនជាងក្រុមស្រីស្រស់។ ប៉ុន្តែក្រុមស្រីស្រស់មានដៃគូច្រើនជាងបុរសរួមភេទជាមួយបុរស។

តាមការអង្កេតថ្មីចុងក្រោយបានបញ្ជាក់ឱ្យដឹងថា អត្រាកើនឡើងក្នុងចំណោមបុរសរួមភេទ ជាមួយបុរសកើនពី ៤.០% ទៅ ៧.៩% និងក្រុមស្រីស្រស់កើនពី ៩.៦% ទៅ ១០.៩%។ ហើយគ្រប់អ្នក ចូលរួមដែលបានបញ្ជាក់តេស្តវិជ្ជមានមេរោគអេដស៍ បានទទួលការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគ អេដស៍។ នៅក្នុងនោះយើងសង្កេតឃើញថាក្នុងចំណោមបុរសរួមភេទជាមួយបុរស ដែលមានអត្រាប្រវា- ឡង់ខ្ពស់ ។

បញ្ហាប្រឈម៖

- ក្នុងចំណោមក្រុមបុរសរួមភេទជាមួយបុរស និងក្រុមអ្នកបំប្លែងភេទដែលរកឃើញមានផ្ទុក មេរោគអេដស៍ប្រមាណ 38% មានវ័យក្មេងអាយុ ១៥-២៥ឆ្នាំ និងពាក់ព័ន្ធនឹងការលក់ភេទ។
- ចំនួនករណីរកឃើញមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍ និងជំងឺស្វាយជាមធ្យមប្រហែល ០២នាក់/ថ្ងៃ ក្នុង ចំណោមក្រុមបុរសរួមភេទជាមួយបុរស និងក្រុមអ្នកបំប្លែងភេទ (ទិន្នន័យកម្មវិធីឆ្នាំ២០១៩- ២០២០) និងភាគច្រើននៃករណីរកឃើញមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍ ដូចជានៅរាជធានីភ្នំពេញ (៥១%) ដែលពួកគេជានិស្សិត ជាបុគ្គលិកក្រុមហ៊ុន និងជាអ្នកសម្របសម្រួលការ។
- ឥរិយាបថរបស់ក្រុមបុរសរួមភេទជាមួយបុរស និងក្រុមអ្នកបំប្លែងភេទ ជាអ្នកចូលចិត្តមានដៃគូ ច្រើន និងផ្លាស់ប្តូរជាប្រចាំ និងរួមភេទជាក្រុម ហើយប្រើប្រាស់ថ្នាំញៀន ថ្នាំសម្រើប ក្នុងពេល រួមភេទមិនប្រើស្រោមអនាម័យ។
- ការគិត (Risk Perception) របស់ក្រុមបុរសរួមភេទជាមួយបុរស និងក្រុមអ្នកបំប្លែងភេទ គឺថា ការរួមភេទជាមួយមនុស្សដូចគ្នាគាត់ គឺមិនឆ្លងអេដស៍ និងកាមរោគ ហើយក្រុមនេះក៏ចូលចិត្តប្រើ គ្រឿងញៀនថ្នាំបង្កើនអារម្មណ៍ផ្លូវភេទថែមទៀតផង។
- ម៉្យាងទៀត ភាគច្រើននៃក្រុមនេះបានមកជួបក្រុមការងារ អ្នកកម្មវិធីសុទ្ធតែមិនធ្លាប់ជួបពីមុន មក និងមិនបានដឹងព័ត៌មានអំពីសេវាសុខភាព ហើយលាក់អត្តសញ្ញាណថែមទៀត។

អ្វីដែលត្រូវធ្វើជាបន្ត និងចាំបាច់

- បង្កើន និងពង្រឹងការផ្សព្វផ្សាយឱ្យក្រុមគោលដៅទទួលបានសេវា (demand generation) ជាពិសេស ការទទួលបានការព្យាបាលដោយឱសថបង្ការការឆ្លងមេរោគអេដស៍ (PrEP) នៅ មុនឥរិយាបថប្រឈម និងពង្រីកការផ្តល់មធ្យោបាយធ្វើតេស្តដោយខ្លួនឯង (Self-Testing)
- ជម្រុញឱ្យប្រើប្រាស់មធ្យោបាយដែលមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការធ្វើទំនាក់ទំនងជាមួយក្រុម គោលដៅ។

- ពង្រឹងអន្តរាគមន៍បង្ការទៅតាមប្រភេទនៃក្រុមគោលដៅ ដោយប្រើប្រាស់សារអប់រំជាក់លាក់សម្រាប់ក្រុមគោលដៅនីមួយៗ
- ពង្រឹងគុណភាពនៃការផ្តល់ប្រឹក្សានៅមុន និងនៅក្រោយការទទួលបានសេវា។
- បន្តពង្រីកការផ្តល់សេវាអប់រំតេស្តឈាមនៅតាមសហគមន៍។
- ពង្រីកការផ្សព្វផ្សាយ និងផ្តល់ព័ត៌មានជាក់លាក់អំពីស្ថានភាពនៃការឆ្លង និងការចម្លងមេរោគអេដស៍ក្នុងចំណោមក្រុមអ្នកស្រឡាញ់ភេទដូចគ្នា ព្រមទាំងបង្ហាញអំពីទីតាំងសេវាទាំងអប់រំ សេវាធ្វើតេស្តឈាម មធ្យោបាយបង្ការ និងការព្យាបាលដែលនៅជិតការស្នាក់នៅរបស់ពួកគេ។
- បញ្ចប់ការយកស្រោមអនាម័យធ្វើជាភស្តុតាងក្នុងការដាក់បន្ទុកលើក្រុមអ្នកស្រឡាញ់ភេទដូចគ្នា ជាពិសេសក្រុមអ្នកបំប្លែងភេទ។
- បញ្ចប់ការរើសអើង និងម៉ាកងាយក្រុមអ្នកស្រឡាញ់ភេទដូចគ្នា ជាពិសេសក្រុមអ្នកបំប្លែងភេទទាំងនៅទីសាធារណៈ នៅក្នុងសហគមន៍ នៅកន្លែងការងារ និងនៅក្នុងគ្រួសារ។
- រៀបចំឱ្យមានការធ្វើតេស្តឈាមប្រចាំសប្តាហ៍ ដើម្បីពិនិត្យសុខភាព និងសុវត្ថិភាពនៅទូទាំងប្រទេសក្នុងពេលតែមួយ ដោយភ្ជាប់ជាមួយការផ្តល់មធ្យោបាយបង្ការ ដូចជាស្រោមអនាម័យ ទឹកអិល និងការពិនិត្យព្យាបាលជំងឺកាមរោគ។
- បញ្ចូល និងបង្កើនការផ្សព្វផ្សាយអំពីការយល់ដឹងទាក់ទងនឹងទំនោរផ្លូវភេទ និងអត្តសញ្ញាណភេទ (Sexual Orientation and Gender Identity Expression " SOGIE") នៅក្នុងសាលារៀន និងបញ្ឈប់ហិង្សាផ្លូវភេទ (Gender Based Violence) ការមើលងាយ ការគំរាមសម្លាប់ និងធ្វើបាប។
- បញ្ចូលក្រុមអ្នកស្រឡាញ់ភេទដូចគ្នា ទាំងក្រុមអ្នកបំប្លែងភេទ និងអង្គការសង្គមស៊ីវិលឱ្យចូលរួមជាអ្នករួមចំណែកក្នុងការផ្តល់សេវាអប់រំ ការផ្សព្វផ្សាយអំពីមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍នៅក្នុងគណៈកម្មាធិការប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍/សង្កាត់ ស្រុក/ខណ្ឌ និងរាជធានី/ខេត្ត។
- គាំទ្រលើកទឹកចិត្ត និងផ្តល់ការសហការដល់ក្រុមអ្នកស្រឡាញ់ភេទដូចគ្នា ជាពិសេសក្រុមអ្នកបំប្លែងភេទក្នុងការស្វែងរកដៃគូ ឬអ្នកដែលគេមានទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទជាមួយពួកគាត់ ដើម្បីឱ្យក្រុមនេះបានមកធ្វើតេស្តឈាម និងទទួលបានការព្យាបាល។

មតិយោបល់៖

តំណាងអង្គការ AHF បានសួរថា តើប្រតិករធ្វើតេស្តរកមេរោគអេដស៍ដោយខ្លួនឯង បានទទួលការអនុញ្ញាត ចុះបញ្ជី ផ្គត់ផ្គង់ និងប្រើប្រាស់ចែកចាយហើយឬនៅ?

តំណាងក្រសួងមុខងារសាធារណៈបានលើកសំនួរថា៖

-តើអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ក្នុងចំណោមមន្ត្រីរាជការមានប៉ុន្មាននាក់? និងបានស្នើសុំឱ្យធ្វើតេស្ត
ឈាមរកមេរោគអេដស៍នៅទូទាំងប្រទេសក្នុងពេលតែមួយ ។

តំណាងអង្គការ FHI 360 បានបញ្ជាក់ថា ចំពោះប្រតិករធ្វើតេស្តរកមេរោគអេដស៍បានដាក់ស្នើសុំទៅ
ក្រសួងសុខាភិបាលហើយ រីឯលទ្ធផលនៃការធ្វើតេស្តហ៊ុននោះ យើងមិនយកតែម្តងទេ ប្រសិនបើលទ្ធផល
វិជ្ជមាន គឺយើងតំរូវឱ្យធ្វើតេស្តបញ្ជាក់ម្តងទៀតដោយសេវាសុខាភិបាល មានការណែនាំ និងផ្តល់ប្រឹក្សាដោយ
គ្រូពេទ្យជំនាញ។

បន្ទាប់មក ឯកឧត្តម អគ្គលេខាធិការប្រធានអង្គប្រជុំក៏បានបញ្ជាក់ផងដែរថា ចំពោះសំនូមពរ
ស្វែងយល់អំពីអត្រាផ្ទុកមេរោគអេដស៍ក្នុងក្រុមអាជីពណាមួយ ឬ ដើម្បីទទួលបានការងារ ត្រូវបាន
ហាមឃាត់ដោយច្បាប់។ យើងមានលទ្ធភាពធ្វើតេស្តនៅតាមមូលដ្ឋានសេវាសុខាភិបាល គ្របដណ្តប់
ទូទាំងប្រទេស។

ចុងបញ្ចប់ ឯកឧត្តមប្រធានអង្គប្រជុំ ក៏បានរំលឹកផងដែរថា ថ្វីត្បិតតែប្រទេសកម្ពុជាយើង បាន
ទទួលជោគជ័យជាទីមោទនភាពហើយក្តី ក៏ប៉ុន្តែបញ្ហាអេដស៍នេះមិនត្រូវបានចប់នោះទេ យើងបាន
ដឹងហើយថា មេរោគអេដស៍បានកើតមាននៅលើពិភពលោកតាំងពីឆ្នាំ១៩៨១ នៅសហរដ្ឋអាមេរិក ហើយ
នៅប្រទេសកម្ពុជាយើងក៏បានរកឃើញនៅឆ្នាំ១៩៩១ ថ្វីត្បិតតែវាមិនឆ្លងសាហាវដូចជំងឺកូវីដ
១៩មែន ប៉ុន្តែមេរោគអេដស៍គឺឆ្លងតាមឈាម ជាពិសេសគឺឆ្លងតាមការរួមភេទដែលមានដៃគូ
ច្រើន ដោយមិនបានប្រើស្រោមអនាម័យឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។ បន្ទាប់មកឯកឧត្តម បានស្នើសុំសមាជិក
សមាជិកាឱ្យយកចិត្តទុកដាក់លើបញ្ហាអេដស៍ឱ្យបានទូលំទូលាយ និងប្រសិនបើមានបទពិសោធន៍ ឬ
កម្មវិធីអ្វី អាចដាក់បង្ហាញនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំលើកក្រោយ ដើម្បីចែករំលែក ចំណេះដឹង រវាងផ្នែកពាក់ព័ន្ធ
ឱ្យបានកាន់តែស៊ីជម្រៅ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ។

ថ្ងៃសុក្រទី១៥កើត ខែកទ្របទ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស.២៥៦៤
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី០២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២០

អ្នកធ្វើរបាយការណ៍

ស៊ី ផល្លា

បានពិនិត្យត្រឹមត្រូវ

ប្រធាននាយកដ្ឋាន

ទាក់ទង និងចលនាប្រកាសធនធាន

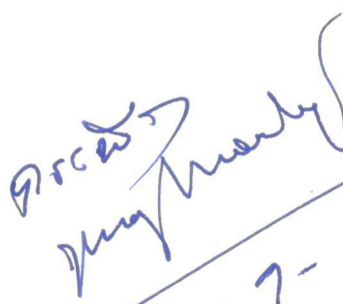
ហួត សេរីដ្ឋ

បានឃើញ និងពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់

អគ្គលេខាធិការ

ឈឹម ឃិនជាតិ

23-7-20